

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
NEWSPAPER

NO. 242

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, DECEMBER 11, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

LENINSKI KOMSOMOL. — krat služiti komunističnim namenom in komunistični propagandi. Vsa igra je pisana kot listi izrečno povedo v marksističnem smislu in režiser Bojan Stupica sam piše: "Hotel sem dati marksistično analizo stanja." Kaj si pod tem predstavlja? Ne kaj zvemo, ko slišimo, da je v igri največji sovražnik kmetov zagrebški škof Drašković. Komunist niti v igri ne shaja brez duhovnika!

ANA CHRISTY. — Naj omenim, da igrajo sedaj v Ljubljani ponovno tudi igro znanega ameriškega dramatika Eugen O'Neill-a Ano Christy. Prestavil je igro pesnik Oto Zupancič že davno pred vojno.

KOMSOMOLEC NA BLEDU. — Gori imenovani ruski komunisti iz Leninskega komsomola so po Sloveniji tudi ogledali razne znamenitosti. Tovarši so jih seveda peljali tudi na Bled. Pa je prišel tak komunist tudi (Dalje na 2. strani)

NEZNAN NAPADALEC JE POBIL ROJAKA NA TLA

Ko je šel 15 letni Frank Gorsha, stanujoč na 5332 Homer Ave. v Clevelandu, proti domu, je opazil na nasprotni strani ceste dva moška v razgovoru. Ko je Frank čez nekaj časa pogledal nazaj, je videl, da leži eden moških na tleh, drugi pa hiti proč. Poklical je policijo ki je ranjenca pobrala in odpeljala v Charity bolnišnico.

Tam so ugotovili, da se piše Andrej Renko, je star 61 let in stanuje na 1278 E. 55. St. Doda se ni prišel k zavesti.

Župan v West Allis je zaprosil za narodno gardo

Milwaukee, Wis. — Westališki župan Arnold H. Kientz je apeliral na guvernerja Goodlanda, naj pokliče pod orožje narodno gardo, da bo vzdrževala red in mir v West Allisu, kjer se vrše dnevno izgredu okrog tovarne Allis-Chalmers Mfg. Co.

Župan je poslal brzojavko na guvernerja v Madison, Wis. Guverner se je nato posvetoval z adjutantom Mullenom; ki se ni odločil, če bo poslal narodno gardo ali ne. Okrajni šerif v Milwaukee, George Hanley, ni zahteval narodne garde za tovarno, ker se vedno obvladuje položaj s svojimi deputiji.

Goodyear in delavski vođe v posvetih

Akron, O. — Zastopniki Goodyear Tire & Rubber Co. ter zastopniki unije CIO se bodo sestali za novo pogodbo z unijo.

POSLEJ BOSTA KUPOVALA SVINJINO VEDNO LE PRI MESARJU, PRAVITA

Chicago. — Na mednarodni živilski razstavi so licitirali tudi cele zaklane prašiče. Okrog izklicatelja se je zbralo polno ljudi, ki so se jim cedile sline pol lepem mesu.

Prvi je ponudil celo nek gostilničar, ki je zavpil: "Pet in dvajset centov!" Takrat sta se prešinila skozi knječo Mr. in Mrs. John Rupnik iz čikaškega predmestja. John je dregnil svojo ženo, češ, ponudiva, saj bo šlo skoraj zastonj. "Kar reci, ga je šliha ona, "tako poceni ne bova prišla nikdar več do mesa."

Poslava proti slavljam bo sprejela še pred 31. marcem

Namen je, da se prepreči nova stavka premogarjev na 1. aprila

Washington. — Republikanski in demokratični kongresniki se strinjajo v tem, da je treba napraviti novo postavbo proti stavkam še pred 31. marcem z namenom, da se prepreči nova stavka premogarjev. John L. Lewis je namreč poslal svoje premogarje nazaj k delu po sedanjih pogodbah do 31. marca in kongres bi rad nekaj napravil, da se ne ponovi zastoj v vsej državi, kot v zadnji stavki.

Predsednik Truman je že ukazal, da se napravi načrt za tako postavbo, ki ga bo predložil kongresu. Mr. Truman nima namena s tako postavbo kaznovati delavcev, hoče pa postavbo, ki bo jasno odražala odgovornost delavcev napram narodu in vladi.

Kot se sliši, namrera kongres napraviti postavbo, ki bo prepovedala stavke, vsled katerih bi trpelo narodovo blagostanje v splošnem.

Zed. države bodo še pomagale, pa le onim, ki bodo v resnici potrebni

Washington. — Pomožni državni tajnik Dean Acheson je izjavil, da bo vlada naprosila kongres za izdatno vsoto drugo leto, ki naj bi bila za podporo potrebnim narodom. Poudarjal pa je, da bodo to podporo v bodoče dobili samo oni, ki so v resnici potrebni.

Rekel je tudi, da bodo kvečjem dve ali tri dežele v Evropi, ki bodo dobile relief iz Amerike, med temi Italija, Grčija in Avstrija. Rekel je tudi, da one države, ki bodo dobile relief iz Amerike, ne bodo igrale z njim politike, to se pravi, da bodo dobili pomoč samo oni, ki držijo z vlado, kot je zdaj slučaj v Jugoslaviji, na Poljskem in v Ukrajini.

Iz Bele hiše zanikajo, da bi Truman ukazal zvišanje najemnine po deželi

Washington. — Iz Bele hiše odločno zanikajo, da namerna predsednik Truman nocoj izdati ukaz da se zviša najemнина po vsej deželi za 15%. Tudi direktor Steelman trdi, da nič ne ve o tem.

Vest je prišla iz Los Angelesa, kjer je Burton Edwards javno izjavil, da bo dal, Mr. Truman tak ukaz. Edwards je tajnik Zveze lastnikov apartment hiš v Los Angeles.

Delavski voditelji za skupni program

Pittsburgh. — Filip Murray, predsednik CIO in predsednik jeklarske unije, je pozval vse svoje voditelje in one v AFL, da se sestanejo in napravijo načrt za skupen nastop. Murray pravi, da je na delu gibanje, da se ohromi, če ne celo razbije delavske unije. K sestanku naj bi prišli zastopniki teh glavnih uni: CIO, AFL in unije železničarjev.

Jugoslavija je dala premož za Italijo

Rim. — Jugoslavija je prodala 15,000 ton premoga relifni organizaciji UNRRA. Ta ga bo dala pa Italiji.

Komisija 12 bo nadzorovala Trst

NA KONGRESU SO ZAHTEVALI TRST IN SOLUN

Belgrad. — Na vseslovenskem kongresu v Belgradu so govorniki poudarjali, da mora biti Trst slovenski in da mora dobiti Bolgarija izhod v Egejsko morje, to je, da dobi od Grčije Solun. Kongres je soglasno imenoval Stalina za častnega predsednika kongresa.

Premier Tito je na kongresu poudarjal, da ni res, da bi slovenski narodi ogrozili svetovni mir.

Vsak premogar je izgubil na zaslužku \$682 v 1946

Ta izguba je šteta v zadnji stavki in pa v stavki spomladi

Pittsburgh, Pa. — Povprečno je izgubil vsak premogar letos na zaslužku vsled obeh stavk \$682. Letos bo zaslužil premogar povprečno \$2,432. Ako bi ne bilo obeh stavk, ki so trajale 11 tednov, bi zaslužil pa \$3,114.

Premogari so dobili pri stavki spomladi dobrodelni sklad, v katerega plačujejo premogovne družbe po 5 centov od vsake tone premoga. Pred stavko 1. aprila so premogovne družbe ponudile premogarjem 18c in pol približka v mezdi, kot so dajale druge industrije delavcem. Po končani stavki so premogari ta povisek tudi dobili.

V dobrodelni sklad premogarske unije plačajo družbe okrog \$600,000 na teden. To je računano na 12,000,000 ton nakopane premoga in od vsake tone po 5c. V enem letu bi to prišlo na vsakega premogarja \$42.

Truman se ni hotel pogajati z Lewisom za odpoklic stavke

Washington. — Radijski komentator Pearson je rekel, da je John L. Lewis zadnji teden dvakrat poskušal napraviti s predsednikom Trumanov kompromis, da bi odpoklical stavko. Kar je Lewis zahteval je bilo v prvi vrsti to, da bi mu bila globa odpuščena, v katero ga je obsodil sodnik Goldsborough, ker se ni oziral na njegovo sodno prepoved in da bi dobili premogari plačo za 9 ur, dočim bi delali po 8 ur.

Dvakrat je Lewis klical v Belo hišo glede tega, toda predsednik Truman je vselej rekel: ne! Pearson je tudi trdil, da je bil predsednik Truman pripravljen rabiti vojaštvo, da bi se zlomilo stavko premogarjev.

Ministri Velike Četvorke so se sporazumeli na bodoči upravi tržaške države. Ministri bodo v petek zaključili zborovanje.

New York. — Zed. države in druge velike države so zdaj gotove, da bodo imele za stalno besedo pri upravi tržaške države. Zunanji ministri Velike Četvorke so se namreč sporazumeli na tem, da bodo ustvarili komisijo 12 mož, ki bo nadzorovala obratovanje svobodnega tržaškega pristanišča.

Ministri so zdaj zaposleni s tem, da dovršujejo mirovne pogodbe z Italijo in drugimi bivšimi zaveznici Nemčije. Na 10. marca bodo začeli pa razpravljati glede mirovne pogodbe z Nemčijo. To pa le tedaj, če bo ruski minister Molotov pristal na to, da se dovoli k posvetovanju vstop manjšim sosedam Nemčije, ki zahtevajo pri tem besedo. Dočim je ameriški tajnik Byrnes za to, da se jim to dovoli, je komisar Molotov proti češ, da naj imajo besedo samo "veliki štirje." Molotov je rekel, da mora dobiti glede tega nova navodila iz Moskve.

Ministri so se sporazumeli tudi na tem, da bodo postavili posebnega direktorja za prosto tržaško pristanišče in pa za ustvaritev mednarodne komisije, v kateri bodo sledeči: po en zastopnik tržaške države, dalje Zed. držav, Rusije, Anglije, Francije, Jugoslavije, Italije, Češkoslovaške, Avstrije, Ogrske, Poljske in Švice.

Ta komisija bo imela polno moč, da preišče in daje nasvete v vseh vprašanih glede rabe in uprave tržaške proste luke, enako tudi glede prevoza blaga skozi Trst.

Ker bo pristanišče glavna funkcija Trsta, bo imela torej ta mednarodna komisija glavo besedo v tržaški državi.

DVE LETI JE DOBIL ZARADI SLADKORJA

Cleveland, O. — Federalni sodnik Freed je obsodil na \$2,000 globe in dve leti zapora nekoga Arturja Kerestya, ki je vodil nočni klub v New Waterford, predmestje Youngstowna. Obsojen je bil, ker je rabil ponarejene sladkorne znamke, s katerimi je dobil 163,000 funtov sladkorja.

Ko bo prestal to kazen, ga čaka pa še zapor 5 let, ker se je izognil obvezni vojaški službi.

Avstralija zahteva še vedno San Francisco

New York. — Avstralska delegacija vztraja pri zahtevi, da naj bo stalni sedež organizacije združenih narodov San Francisco. Ruska delegacija pravi, da v San Francisco ne bo šla. Ameriška delegacija je za eno izmed mest na vzhodni obali.

Iz raznih naselbin

Ely, Minn. — Na 30. novembra je bil poročen v cerkvi sv. Antona mlad par po g. župniku Rev. Fr. Mihelčiču in sicer: Katherine Schweiger in Joseph Novak. Njuna sestra je hči Mr. in Mrs. Frank Schweiger iz West Harvey St., ženin je pa sin Ang. Novak. Bilo srečno. — Dne 3. dec. je umrla v bolnišnici v Duluthu Mrs. Jacob Butala, stara 53 let. Njeno dekleško ime je bilo Mary Smuk, hči Jakoba Smuk, rodom iz Dolenje Pake pri Črnomlju, ki je umrl pred par leti star 90 let. Bil je eden prvih naseljencev na Biwabiku. Družina Butala živi v McKinley. Pokojnica je imela enajst otrok. Njeno zakonsko življenje je bilo ena sama Kalvarija, povezano s trpljenjem. N. p. v. m.

Virginia, Minn. — Dne 28. nov. je po kratki boleznii umrla Josephine Matko, rojena na Gorji pri Sodražici. Tukaj zapuška moža, hčer in pet sinov, v starem kraju pa sestro.

St. Marys, Pa. — Na Zahvalni dan sta se tukaj poročila v cerkvi Srca Jezusovega Miss Mary Bon, hčerka spoštovane rodbine Mr. in Mrs. Ludwig Bon in Mr. Reinhard Nissel iz nemške rodbine iz St. Marys, Pa. Obilo sreče novemu paru. — Mr. in Mrs. John Zore iz Girarda, Ohio, sta prišla na obisk v Titusville, Pa., k vnučkinji č. s. Mary Agnes, ki je redovnica v samostanu usmiljenk v Titusville, Pa. Č. sestra je hči pokojnega Albina Zoreteta iz St. Marys, Pa., brata imenovanega John Zoreteta iz Girarda, O.

Štirje ubiti z letalom v Ohio

Columbus, O. — Včeraj je treščil armadni bombnik B-25, ki je nosil štiri može. Treščil je na neki farmi v bližini Lockbourne letališča. Pilot, pomočnik in dva potnika so bili ubiti.

Lewisov rojstni dan bodo praznovali

Wilkes-Barre, Pa. — John Kmetz, predsednik lokalne unije, je podpisal z dvema tovarnoma pogodbo, po kateri bodo dobili delavci prost dan s plačo za rojstni dan John L. Lewisa in premogarske unije.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Novi uradniki. — Društvo Slovencev št. 1 SDZ ima za drugo leto sledeči odbor: predsednik Frank Zorich, podpredsednik John Jalovec, tajnik Frank Smole Jr., 5430 Stanard Ave. tel. E. 0584, blagajnik Frank Jazbec, zapisnikar Karl Vrtovec, vratar Joseph Urajnar, nadzorniki: Joseph Trebec, Matt Modic in Anthony J. Tomse. Po novem letu naj se torej članstvo v vseh zadevah obrne na novega tajnika; dosedanj, Mr. Tomse, ni mogel več prevzeti urada radi zaposlenosti.

Vabilo na sejo. — Članstvo društva Waterloo Camp št. 281 OWO naj se udeležijo jutri večer letne seje v navadnih prostorih. Po seji bo nekaj dobrih okrepčil.

Pozdravi iz Floride. — Naš naročnik Frank Juvancić iz So. Chicaga se nahaja na dvotedenskem oddihu v Miami, Florida. Pošilja vsem prijateljem najlepše pozdrave.

Četrta obletnica. — Jutri ob 8:30 bo darovana v cerkvi sv. Jeronima maša za pokojno Helen Ponikvar v spomin 4. obletnice njene smrti.

Oltarno dr. sv. Vida. — Jutri večer po pobožnosti v cerkvi bo letna seja Oltarnega društva fare sv. Vida. Vabljeni so vse katoliške žene, da pridejo na to sejo in se vpišejo v to društvo, če se niso članice. Vsaka ve, kako plemenito nalogo imajo oltarna društva, zato bi pa morala biti vsaka farranka zraven. Na tej seji se bo ukrepalo o mnogih važnih zadevah.

Suhadolnikov pogreb. — Iz Akrona smo prejeli obvestilo, da se bo vršil pogreb za pokojnim Lovrencom Suhadolnikom v četrtek zjutraj ob 9 in sicer v cerkvi Sv. Vincencija na West Market St.

Na gl. sejo. — Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ naj se nocoj v velikem številu udeležijo glavne letne seje. Začetek seje bo ob 7:30. Na dnevnem redu bo volitev uradnic za prihodnje leto in druge važne zadeve.

Glavna letna seja. — Podružnica št. 14 SMZ ima nocoj gl. letno sejo v Turkovi dvorani na Waterloo Rd. Članstvo je prošeno, da se udeležijo v velikem številu.

Novi grobovi. — V nedeljo zjutraj ob 1:30 se je ponesrečil s motornim kolesom Otto Schiberl, star 37 let, bivač v Tarentum, Pa., kjer se je tudi nesrečno pripetila. Dobil je tako hude poškodbe, da jim je podlegel ob 5 zjutraj v Allegheny bolnišnici. Rojen je bil na Gornjem Štajerskem, v Ameriko je došel, ko je bil star 3 leta.

V Tarentum zapuška soprogo Agnes, roj. Yappel, sina Ottona, hčerki Dolores in Agnes, v Clevelandu pa starše Lawrence in Antonia Schiberl na 425 E. 156. St., brata Maksa in Edwarda ter 5 sestra: Ann, Edith, Ellen, Betty in Lillian, v Russelltown, Pa. pa brata Lawrence. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 10 iz Svetokovega pogrebnega zavoda na Kalvarijo.

Spomnite se naših beguncev v tujini s kakim darom!

Rdeča naprednost in njeni sadovi

Priobčujemo v natančnem prepisu pismo, ki ga je prejel Rev. F. Gabrovšek ob enem z izrekom "Prosvete," kjer je objavljen napad SANSovega tajnika. "Poročevalec" je verjel vse do pike. Gotovo je veliko njegove zagrizenosti ob njegovi neumnosti odpuščene. Pismo pa je dokaz, kako tudi najbolj bedasto obrekovanje duhovščine pri ubogih rdečkarjih rodi sadove, ki so

jih njih mojstri hoteli doseči. Častitamo Kuhlmu na tem velikem kulturnem uspehu.

Pismo se glasi:

Dragi kaplanček svetega Vida, ali si ti tak tišek desi ogol-favov ljudi. Vidiš kakšen lup si le dobro priberi tele dopise pa boš videl dene boš mislu de-se nič ne izve v amerika pridejo sami taki lupje pol pa tukaj ljudstvo vozijo za nos in jih

strašijo iz peklam kakaj se ti nesi bav in rožman tistega pek-la pa zaradi vas je ljudstvo trpelo ali vas ni sram in groza ker ste take počenjeni poberi se od tukaj nesramne grdi zdej pa tukaj hočeš sleparit ljudstvo kakaj seti nebojisi boga kje si božji namestnik tele vrstice le doro prečitaj deneboš mislu de neč nevemo poročevalka.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Henderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po raznašalcih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 28th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83

No. 242 Wed., Dec. 11, 1946

V čem je Lewis zagrešil

Da je John L. Lewis, predsednik unije premogarjev, pozval svoje premogarije na stavko, je zadeva njega in unije. Da je bil v pravem, priča 400,000 premogarjev, ki so sledili njegovemu pozivu. Delavstvo ima v Ameriki pravico zahtevati svoje pravice, najsi bo s kolektivnim pogajanjem ali s stavko. V slučaju stavke ali drugače ne more v Ameriki nihče prisiliti delavca k delu, niti vlada ne. To je razlika med demokracijo in totalitarizmom, to je, na primer, razlika med pravicami delavca v Ameriki ali kje v Rusiji ali v Jugoslaviji. Tam stavk ni, ker ni unij, ker je vlada gospodar nad delavcem in nad industrij.

V čemer je Lewis zagrešil v tej zadnji stavki je bilo, po našem mnenju, samo to, ker se ni oziral na prepoved sodnijske, ki mu je ukazala, naj ne pozove premogarjev na stavko, dokler sodnija ne odloči, če je pogodba med vlado in unijo veljavna ali ne. Lewis je namreč trdil, da ni veljavna; vlada pa, ki obratuje premogovnike, torej je v tem slučaju delodajalec, je trdila, da je pogodba veljavna za toliko časa, dokler premogovnike obratuje vlada. In vselej, kadar sta dve strani v sporu, trdeč vsaka svojo, ni več kot prav, da odloči sodnija potem, ko preišče fakta. Da, tudi v demokratični Ameriki mora biti neka oblast, ki mora imeti končno besedo in to je sodnija. Vlada je priznala da ni najvišja oblast v državi, ampak se je obrnila na sodnijo za razsodbo. Če je torej vlada priznala sodnijo kot najvišjo oblast, potem bi moral to upoštevati tudi Lewis.

V Ameriki imamo zakon sodne prepovedi. Na čisto navadni konvenciji lahko dobi vsak delegat sodno prepoved in ustavi konvencijo, če dokaže sodniku, da se mu krši ustavna pravica. Kadar izda sodnija tako sodno prepoved, jo je treba ubogati, kot to določajo zakoni. Ako pa zakonov, odnosno sodniji ne bomo ubogali in upoštevati, potem pa nismo več organizirana država, ampak navadna anarhija. In kadar zavladava anarhija v državi, potem je konec države. Ako sodnija ne bi imela pravice izdati sodne prepovedi, če se ji zdi vzrok zadosten, potem bi ne smela poklicati predse nikogar, niti roparja, niti ubijavca. Tudi ta dva trdita, da sta bila v pravem, ko sta ropala ali ubijala in pred sodnijo se jima mora šele dokazati krivda.

V stavki premogarjev smo videli, da je 400,000 ustavilo skoro ves obrat in promet v državi, ki šteje 140,000,000 duš. In če so to storili, potem opravljajo že važno delo, od katerega zavisi skoro vsa naša industrija, naša električna sila, skoraj ves promet. In ker je torej delo premogarjev tako važno, da je odvisno vse naše vsakdanje življenje od njega, potem naj odgovorni faktorji gledajo, da se kaj takega več ne ponovi. Kako bodo to napravili je njih zadeva, to je zadeva med premogariji in njih delodajalci. Življenje v državi radi tega ne sme obstati. Naj dajo odgovorni faktorji premogariju take življenske pogoje, da bo zadovoljen pri svojem delu. Delo v rudnikih, globoko pod zemljo, v zatohlem zraku, brez sonca, je vredno več, kot je delo v lepih in sanitarnih industrijskih prostorih. Vsak delavec je vreden svojega plačila in to se mora soditi tudi po okoliščinah dela.

John L. Lewis je bil popolnoma upravičen, da je napravil zahteve za svoje delavce. Ni bil pa v pravem, ker se pri tem ni ravnal po zakonih države. V Ameriki imamo mnogo zakonov, ki ščitijo delavca, nikjer na svetu nimajo takih. Obratno so pa tudi za delavca zakoni, po katerih se mora ravnati, katere mora spoštovati in ubogati, kakor jih mora vsak drug državljan.

John Lewis je sam pokazal, da ni bil v pravem, ker je odpoklical stavko, ne da bi kaj dosegel za svoje delavce, do čim jih je prikršal ob istem času za milijone dolarjev na izgubo meze. V tem slučaju Lewis ni bil dober voditelj svojih delavcev in taki voditelji delavstvu več škodijo kot koristijo. Unijski premogariji bi storili pametno, če bi si dobili boljšega voditelja, ki bo rabil svojo moč tedaj, kadar bo kaj zalega.

Smešno pa je pri vsem tem, kako znamo biti v tej državi skoro razpisni v gotovih slučajih, istočasno pa pravcati skopuhi v drugih. Jugoslaviji smo dali, na primer, v zadnjih letih toliko, da ima dovolj, da preživi vso svojo armado za eno leto in pol. Armada šteje nad 800,000 in preživi vso to armado ter ji dati vso potrebno opremo, je treba že nekaj dolarjev, bi rekli. Pa ko bi nam bila Jugoslavija hvaležna za to! Kakopak! Naše letalce je postrelila kot zajce, ker so slučajno pluli nekaj tisočev čevljev visoko v zraku nad jugoslovansko zemljo. Svoje in sosedne državljane hujska proti Zed. državam in gleda, da izpodkopava ameriški ugled, kjerkoli more. Torej takim ljudem sijajemo v naročje vse, kar le hočemo. Če pa ameriški premogarji vpraša za kak dolar priboljška, nak, za tega pa ni denarja. Sovjetski Uniji smo dali za 11 milijonov dolarjev raznega blaga, da ni podlegla Hitlerjevemu hordam. Trikrat smo že poslali prijazen opomin, če se bomo vsedli k mizi in napravili kakšne račune. Pa nismo toliko vredni, da bi se vsaj potrdilo prejem tistih opominov. Enajst milijonov dolarjev! Koliko ameriških družin bi se s tem preživele čez zimo! In hvaležne bi bile za to. Koliko smo zmetali "v vodo" pa še drugim deželam, ni niti vredno besede, ker bomo morali itak zbrisati v svojih dolžnih knjigah. Ko smo tirjali Angleže za tistih "borih" 7 milijonov, so nas nahrulili z oderuhi. Vsaj nekaj! Sovjetom pa nismo vredni niti psokve!

BESEDA IZ NARODA

Vabilo na sejo

Chicago, Ill. — Člane dr. sv. Mohorja se vladno vabi na glavno letno sejo, ki se bo vršila v soboto zvečer ob osmih, to je, 14. decembra v cerkveni dvorani.

Slišali boste finančno poročilo za preteklo leto in obenem pa bodo na tej seji tudi volitve odbora za leto 1947. Poleg tega pa imamo še več drugih važnih reči na programu. Prihodnje leto, 19. januarja, bomo obhajali 25. letnico obstanka našega društva. Ta proslava pa se bo vršila, kakor bo članstvo na glavni seji odločilo. Zatorej brez izjeme vsi na sejo. Z bratskim pozdravom, John Mlakar, preds.

Svetovno naziranje

Svetovni nazor. Kaj je to in kateri je pravi? Kolikokrat izgovarjajo danes to rečenico in sicer tako, kakor da je vseeno, katerega nazora se človek oprime in drži. Kaj se torej pravi, imeti svetovno naziranje? Bivši berlinski škof dr. Bares je to vprašanje takole razložil: Imeti svetovno naziranje se pravi, vsa vprašanja, ki se z njimi resen človek peča gledati in presojati z gotovega, trdnega stališča, nacija odgovarjati in jih razreševati sigurno, določeno, jasno. Samo dvojno svetovno naziranje je mogoče: ali da pravim, verujem v Boga in se ga oklepam, ali pa tega ne storim. Imamo torej samo božje svetovno naziranje ali pa brezbožno svetovno naziranje.

Resnicoljub.

Decembrova številka "Novega sveta"

Te dni bo izšla enajsta številka devetega letnika, ali decembrova številka družinskega mesečnika "NOVI SVET" s sledečo vsebino:

"BOŽIČNE MISLI" (uvodni članek). — "MED NAMI TU IN TAM" (razni prispevki in kratki dopisi od strani naročnikov). — Severin šali: "PESEM ZA BOŽIČ" (božična pesem). — Dr. Fr. Grivec: "SLAVA BOGU NA VISAVAH" (Odlomek iz slovenske zgodovine devetega stoletja). — S. D.: "OČE NAM JE PRIPOVEDOVAL" (božična črtica). — "NAROČNIKOM" "NOVEGA SVETA" (članek). — "DOGODILO SE JE..." (zanimivi pogledi na pojave v ameriški domači politiki). — J. M. Trunk: "THE URE — NE TEBI JE" (premišljevanja). — "V SKRBI ZA OTROKA" (črtica). — "KAKSEN BO KONEC SVETA?" — "SLOVENSKI PIJONIR" (Opisovanje Slovenca na Eveleth, Minnesota). — "DOM IN ZDRAVJE" (nasveti za zdravje in gospodinjstvo). — P. N. Krasnov: "PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA" (zanimiv roman).

Mesečnik "Novi Svet" izide vsak mesec razen v avgustu okrog 15. dneva v mesecu. Vsaka številka je napolnjena z zanimivim berilom in "Novi Svet" je edini te vrste družinski slovenski list v Ameriki, pisan v poljudnem domačem duhu.

"NOVI SVET" nastopi prihodnji mesec svoje deseto leto. Za tak list je deset let že lepa doba, saj so mnogi dvomili ob njegovi ustanovitvi, da bo vzdržal več kakor dve ali tri leta. Pa bo le slavil svoje desetletnice prihodnje leto. Ta list se bo vzdržal lahko še eno desetletje, najmanj če se bomo Slovenci v Ameriki zanj zanimali in ga po svojih močeh podpirali. Vsak narod visoko ceni svoj list. Cenimo ga tudi Slovenci! Dokler imamo svoj slovenski tisk, nekaj imamo. Kadar bomo pokopali svoj slovenski tisk, takrat bo zapala kmalu tudi slovenska beseda med nami in vse kar je slo-

venskega. Vsem nam ameriškim Slovincem velja klic: Čuvajmo svoj slovenski tisk!

Mesečnik "NOVI SVET" stane letno \$3.00 za Ameriko. Za Kanado in vse ostalo inozemstvo pa \$3.50 na leto. Naročnino je poslati na: UPRAVA "NOVI SVET", 1849 West Cermak Rd., Chicago 8, Illinois.

"Kras" št. 8 SDZ

Cleveland, O. — Članstvo našega društva prosim, da upoštevate poziv ki je bil že priobčen v listih, da se vrši glavna ali letna seja našega društva tretjo nedeljo v mesecu, to je, 15. decembra.

Vse seje so važne za članstvo, posebno pa je važna letna seja. Člani, pridite na sejo, ker le na ta način nam bo mogoče izvoliti take uradnike ki bodo vsem članom po volji. Obenem pa boste slišali, v kakšnem položaju se nahaja naše društvo tako v članstvu kakor tudi v premoženju. Dalje boste tudi slišali poročilo o naši zadnji prireditvi v počast veteranom.

Prav lepa hvala vsem udeležencem za tako lepo udeležbo. Seveda bi bila udeležba lahko še obilnejša, pa kot rečeno, bilo je že vse zadovoljno. Hvala gl. uradnikom za udeležbo in lepe govore, hvala lepa pa tudi našim veteranom in njih gostom. Najlepše pa se moram zahvaliti našim pridnim delavkam, našim kuharicam, katere so vse tako izvrstno pripravile in se žrtvovale, ker vemo, da ima vsaka gospodinja dovolj svojega dela. Hvala lepa našim mladim članicam, ki so stregle; zahvaljujem se tudi našim natakarkem ki so se prav pridno sukali, da so vsem postregli. V imenu društva prav lepa vam hvala in prav tako tudi vodstvu Slovenskega doma na Holmes Ave.

Tudi bolnih članov imamo precej, katerim želimo skorajšnjega okrevanja kajti zdravje je naše največje bogastvo. V bolnišnici so: Frances Kapel, Mary Seržin, Frank Fatuna, John Pirih. Louise Kozlevčar se je pred par dnevi vrnila iz bolnišnice. Vsem bolnim članom želimo, da bi vsi zdravi obhajali božične praznike med svojci.

Jennie Kozelj, tajnica.

Napredni Slovenci št. 5 SDZ

Cleveland, O. — Članstvo našega društva tem potom opozarja na glavno ali letno sejo, ki se bo vršila v nedeljo 15. decembra ob devetih dopoldne v navadnih zborovalnih prostorih v starem poslopju SND na St. Clair Ave.

Člani, posebno tisti, ki ne zahajate redno na seje, ste prošeni, da se ja gotovo udeležite vsaj te seje, ki je glavna v letu in jako velikega pomena. Posebno pa je želeli, da bi se udeležilo te seje kar več naših mlajših članov. Tega med vojno sicer nismo mogli pričakovati, ker jih je bilo večje število pri vojakih, a sedaj so pa že skoro vsi doma. Zato apeliramo na starše, da opomnite svoje sinove na to sejo. Saj je mnogo naših mladih fantov, ki jih člani niti ne poznajo in to je najlepša prilika, da se članstvo spozna med seboj.

Važna pa je ta seja tudi radi volitve odbora, kar pride vselej na dnevni red na decembarski seji. Torej, bratje in sestre, pridite na sejo in volite odbor, s katerim bo vsaj večina šlanstva zadovoljna in da boste tudi vsi sodelovali z njim. Večkrat sem že poudarjal, da sam odbor ne more skrbeti za napredek društva, če se članstvo ne zanima,

Zato pa kot povsod drugje, tudi jaz priporočam, da bi izvolili v odbor nekaj mlajših moči, ker upam in pričakujem, da bi na ta način društveno življenje malo bolj zaživelo.

Najvažnejše za sedaj je, da gotovo pridete v nedeljo na sejo in v vse drugo pa se bomo tam pogovorili. Po seji bo tudi nekaj prigrizka pripravljenega.

Z bratskim pozdravom,
Geo. Turek, tajnik.

Blag ji bodi spomin

Cleveland, O. — Mrtvaški zvon cerkve sv. Kristine je odzvonil zadnji torek 10. decembra zadnje slovo eni najbolj zaslužni delavki, ki se je poslovala od svojih dragih in od farne cerkve, katere je tako ljubila in zanje delala, kakor poprej še noben drugi. Vsak faran to ve, vsak jo bo ohranil kot tako v svojem spominu. Tek svojega življenja je dokončala v delu, brez katerega ni bila nikdar. Vsa njena dela so pa bila "dobra dela." Zato naj ji bodo posvečene te vrstice ne radi hvale, ker ni delala za to, da bi bila hvaljena, marveč zato, ker se je zavzela, da bo za dela nagrajena šele po smrti. Vsi farani fare sv. Kristine vedo, da je ta skromna delavka bila Theresa Zdešar.

Neumorna, neugnana, netrujena, vedno nanovo sveža, vedno smehljajoča, četudi ni bilo prijetno delo pritiskati na nikšne kljube in trkati na vrata, vendar je vse to vršila v veselju in v zadovoljnosti v vsakem času in vremenu, za vsako dobro stvar, za kar jo je kdo poprosil, da je pomagala zbirati darove. Največ seveda je delovala v prid fare in cerkve, poleg tega pa za društva in rezeže, kateri jo bodo gotovo ohranili v hvaležnem

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

(Nadaljevanje z 1. strani)
tri švicarske bolničarke, ki so tam pomagale. Bile so cepljene proti tifusu, pa ni pomagalo. Švicarji so takoj, ko so zvedeli, poslali poseben aeroplan, da pripelje te bolničarke v švico na zdravljenje.

ZLATKO BALOKOVIČ. — Znani hrvaški violonist, ki se je zadnja leta v Ameriki pečal predvsem z agitacijo za Tita in Titovino, je prišel v Jugoslavijo, da tam priredi nekaj koncertov in vžije nekaj komunistične zahvale za propagandno delo. 31. oktobra je imel koncert v Ljubljani. Lahko njemu ki živi z denarjem bogate žene, se boj bala gor mu ker se bo po nekaj navdušenih govorih za komunistični režim lahko vrnil v Ameriko in tu užival vso svobodo.

SLOVENSKO SREDNJE-SOLSTVO V TRSTU. — Pisal sme že večkrat o slovenskem solstvu v takimenovani A coni ki je pod upravo zaveznikov. Naj danes na kratko povem kakšno je stanje srednjih šol v Trstu in Gorici. Na višjo realno gimnazijo se je vpisalo v Trstu 140 dijakov na trgovsko akademijo 75, na nižjo realno gimnazijo pa 593. Poleg tega je na obrtno-strokovni šoli 221 dijakov. V Gorici se je vpisalo na klasično gimnazijo 150 dijakov, na nižjo gimnazijo 500, na učiteljsko 100 in na strokovno — obrtno šolo 152. Poleg tega je v Gorici še v malem semenišču z nižjo gimnazijo 140 slovenskih gojencev. To število kaže, da so slovenske srednje šole zmogljive življenja. Nastane pa seveda vprašanje kaj bo z njimi, kadar ne bosta Gorica in Trst več pod zavezniško upravo. Italijani bodo težko trpeli slovenske šole. Tudi komunistični Italijani jih ne bodo marali. Bati se je tedaj, da slovensko solstvo, ki se je začelo po zavzezniki zmagi nad Italijo lepo razvijati zopet umre, ker je Jugoslavija izgubila ta dva slovenska mejnika: Trst in Gorico.

"Šur, tukaj bomo lahko napravili ovinek in šli s prave poti, ko sem pa jaz prošil, da bi se bili spominu.

Da pišem te vrstice se smatram opravičenega, ker sem bil precej let faran fare sv. Kristine in sem tam stanoval ter vse to vem. Dalje, ker se veselim poročati resnico, ne radi tega, da se daje priznanje osebi, marveč zato, da bi se sile posnemalke in da bi se širila zavest dobrodelja iz vere in ljubezni do Boga in bližnjega. Vse radi tega je ona izvrševala dobrodelnost, odkar se je nahajala v naselbini.

Ljudje smo po naravi taki, da nam je zelo težko prosjati, če nas kdo poprosi, se počutimo kar nekako nezadovoljne, misel v nas se zbudi ošabno: "Ze spet je tukaj in nadleguje." Tudi njej ni bilo prijetno, ker je bila tudi ona človeške narave in bi rajši ne hodila okrog pritiskati in trkati na vrata. Toda, nje močna duša je gledala na potrebo in uspeh že tukaj, za stvar za kar je zbirala; vedela je pa tudi se bolj, da bo sledilo za tem še drugo plačilo. Zato je ni odvrnila nobena težava, niti ne vreme in ne to, če bo slišala zoperne opazke. Zato je imela uspeh in veselje ter zadovoljnost in veselo srce. Nikoli se ni užalila.

Zato ji je ljudstvo priredilo časten sprevod in vem, da ji bo ohranilo tudi časten spomin. Vsi ji pa tudi želimo, da bi pri Bogu uživala večno plačilo in božji mir.

Anton Grdina.

peljali skozi Eisenhardtovo hišo v Lorainu, ki ni bila skoro prav nič z naše poti da bi se tam malo pogreli s kakšnim pripravnim dodatkom k notranji konstituciji, o, ne, tisto pa ne," sem govoril bolj sam sebi, vendar toliko naglas, da je ta tužni medklic lahko slišala vsa ekspedicija, če ni ravno sedela na ušesih.

"Pa saj ne očitam nič," sem naglo dodal, da ne bi kateri za prehudo vzel, saj veste, da sem nazadnje strašno dobrega srca. "Omenim samo, da ostane zadeva na dnevnem redu, kakor imajo navado reči ministri Velike Četvorke, ki se drug drugega boje in hodijo okrog kakšne stvar kot mačka okrog vrele kaše. Vaš Jimmy da študira v Grand Rapidsu?" sem se obrnil na Jakšiča.

"Aha," je potrdil srečni oče nadebudnega sinkota. Povedal nam je, da je tam nekakšna vojaška šola, katero vodijo urušilke in sicer jemljejo fantiče od 3. pa do 8. razreda. Ray Grdina, vodja Grdinove prodajalnice z železnino na St. Clairju, ima tam kar tri sinove. Da je izvrstna šola, nam je zatrdil Mr. Jakšič. Glavno, kar se fantiči tam navedajo, je red in disciplina, kar je danes prvi pogoj za človeka, če hoče dobiti rinito skozi to naše trdo življenje. Otroci dobe dobre pouk v vseh potrebnih vedah, zraven imajo pa tudi dovolj zabave za dušo in telo. Vsako stvar ob svojem času. Tam vedo, kako je treba vzgajati fantiča, ki je kot mlado drevo, ki ga lahko veter nagne sem, ali pa tje, če nima dobre opore o pravem času.

Posebno se mi je dopadlo, ko nam je Jakšič povedal, kako v tisti šoli odvajajo fanta, ki je izbirčljiv pri jedi. Ako se kuja in ne je, kar postavijo predenj, mu dajo ravno tiste jedi še enkrat toliko. In ako tega ne poje, je prikrajšan pri kaki zabavi, ki jo ima najrajši. Ko je fant par tednov tam, poje vse od kraja in sicer v galop.

"Naš Jimmy bi moral biti tam za kak teden," sem rekel, "ki včasih pri kakšni dieti dreza in dreza in ne ve, ali bi, ali ne bi, da me hoče kar zlomiti. Pa nimam v sebi moči, da bi ga prijel za 'ta sladke' in ga nesel ven v garažo na premislek in debato. Če bi ne bil moj, bi mu že pokazal, guncetu. Kakor tista dva Ribničana, ki sta obtičala pod klancem vskas s svojim vozom, ker jim lisca nista hotela, ali pa nista mogla izpeljati. Priganjala sta ju izlepa, pa ni nič pomagalo. Še ritensko sta trmasti kljusiti silili. Da bi pa oplazila z bičem, tega pa ne, kar se je vsakemu smilila svoja žival. Pa sta po kremenitem preudarku prišla na pametno misel: zamenjajata sta se; to se pravi, vsak je stopil k drugemu konjčku in tedaj je pa druga pela okrog konjskih ušes, ker se nobenemu ni smilil konj svojega sosedu. V galop sta jo udarila prama gor v klanec.

Tako je najbrže tudi v tej šoli, kjer ni odpustljive mamine roke in ne mehkega očetovega očesa, ki sproti vse odpusča. Kar je pa značilno je to, da vsak teh fantov, ki pohaja tam v šolo, komaj čaka konec počitnic, da gre spet nazaj in to kljub vsej disciplini. Ker ni samo disciplina in red, ampak, kot sem rekel, mnogo zabave, ker vzgojitelji vedo, da natanko, kaj imajo mladi junčki najraje.

Na mali vzpetini sedi kot kak gradič, šola, kamor smo po nekaj miljah vožnje zapeljali, da obiščemo naše bodoče generale. Nič se ne ve brez ciganke, tudi generali bodo še lahko, če bodo pridni. Kaj se ne bi lepo slisalo, če bi nekoč rekli: general Jim Jakšič je ukazal to; ali general Grdina je povedal to in to. Akrobolt, če se ne bi postavili naši v Ameriki. Se reče, saj mene takrat ne bo zraven, če kaj vem. Bom za pusa pri kakem drugem generalu. Da bi me le preveč ne fiksali.

JAREM PREGREHE

(povest — spisal P. Bohinjec)

Tudi dve zemlji je že kupil Cene na javni dražbi. Dobil jih je prav po ceni. Ravno tako si je prikupil poleg očetove hiše lep kos zemlje, na kateri je postavil prostorič hlev in 2 poda. Goveje živine je bilo vedno več, in posli so se mu množili.

Kupčeval je Cene nadalje tudi z govejo živino, katero je odvažal v Trst in Gorico. Tudi lesa je dosti kupil in njegovi vozniki so vozili dan na dan deske mimo njegove hiše.

Ravno tako se je polotil kupčije z vinom na debelo. Kmetiči krčmarji so jemali večino pri njem vino, katerega je imel najrazličnejše vrste. In ta trgovina z vinom se mu je še najbolje obnašala. Kaj pak moramo zabeležiti, kako je znal ravnavati. Tako je izvedel za nekega žida na Ogerskem, da so mu zapčatili vse njegove kleti. Cene brž piše naj mu žid pošlje več sodov vina. In dobil ga je, toda plačal je le tri sto goldinarjev namesto sedemnajst sto. Ko pride namreč žid sam do njega iztirjat dolžno vsoto, odšteje mu Cene samo tristo goldinarjev iz usmiljenja in mu pokaže vrata. Žid je moral biti vesel tega denarja, zakaj vedel je, da se teh tri sto ne bi bilo, ko bi se ga ne bil Cene pravočasno usmili in naročil toliko vina. Rekel pa mu je pri vratih:

"Vi znate še bolje kakor jaz. Imate se lepo prihodnost!"

Toda to so le posamezne poge na lico človeškega življenja. In če je kdaj prišla na uho kaka mušica iz dnevnika mladega Črevesnika, niso jo ljudje hoteli videti in so dejali: obrekovanje in zavist!

Cene je bil vendar pošten mož, in se celo bali so se ga nekateri; oni namreč, katere je imel na vrvi.

Ker je že kupčeval z vinom na debelo, je hotel prodajati

vino še na drobno. Vzdignil je hišo za eno nadstropje in napravil gostilno v spodnjih prostorih. Sedaj so se mu odprli spet novi viri bogastva. Ljudje so se kar čudili. Ostajali pa so pri njem ljudje radi. Vinske kapljice je imel na izbiro, jedila so dajali pri Črevesnikovi v obilni meri, hlev je bil prostorič, dvorišče za vozove pa še prostornije. In tako "pri roki" je bilo za kmeti, ki so hodili in se vozili v mesto. Vozniki pa že tako najrajši izbirajo take gostilne.

Posli so se res namnožili. Črevesnica je bila sicer dobra ženica, potrpežljiva, a vsega ni zmogla sama. Stari pa se tako ni dosti brigal za gospodarstvo. Najrajši je sedel pri pivcih in se pogovarjal o dobri kapljici, o živini in o svojem sinu.

"Takega ni, kakor je naš Cene!" je imel navado končati svoje govore. In pivci so mu pritrjevali; kaj pa so hoteli! Cene bi bil pač sedaj rajši videl očeta drugačnega, a "kdo bo predelal staro grčo?" je navadno odgovoril stari. Stari Črevesnik je še vedno mešetaril. Tudi vozaril je več, odkar sin ni utegnil, in nagovarjal je Ceneta, da bi prevzel še pošto.

"Za postiljona bi bil jaz kot nalašč", je trdil stari.

"Poišči si, poišči kako žensko, da bo le glavo imela", je pritiskala mati sina. "Jaz ne morem več, vsa sem že zdela."

VIII.

Kito cvetja mu je dala, s cvetjem mu je dala srce, sama v vrtu je ostala, on po svetu šel od nje.

S. Gregoričič.

Pazni bralec se pač še spominja pisma, katerega smo dali ponatisniti koncem drugega poglavja. Tam je omenjena Repnikova Tona. Kdo je ta Repnikova Tona? Kočarjeva hči iz Cestnic. Prirastla je bila Cenetu k srcu, predno je šel k vojakom. Obetala sta si zvestobo do groba, kakor je že navada pri takih ljudeh. Kajpak da nista premišljala, kaj poreče na to Repnik, kaj Črevesnik, na kaj se bosta ženila, kdaj bo poroka? Taka vpražanja razpravljajo stari ljudje; mladi pa mislijo samo na sedanjost.

Ko pa je Cene potem po Gradcu nosil vojaško suknjo, tedaj mu pride od Tone pismo, ki se je začelo tako-le:

"Presčni moj Cene! S tresočo roko držim pero in ti pišem kratke vrstice. Zalosten glas se razlega po hiši in okrog hiše. Oče me pretepajo, mati me zmerjajo, bratje me sovražijo, sestre me črte. Sosedje kažejo za menoj s prstom, matere svare svoje hčere pred menoj in očetje me postavljajo za pohujšljiv vzgled. Vsako žlico mi doma prestrižejo, vsako besedo mi pregrižejo. — Oh, kaj bo z mojo in Tvojo dušo? — Vedno me nadlegujejo; Kdo je tvoj zapeljivec? A jaz jim ne morem povedati. Oh, kako sem žalosten in kako hudo mi je na svetu!" Tako in enako je še nadalje tožila Tona v pismu. Pač jarem pregrehe je težak; Tona je bila prva nesrečna žrtev uklenjena s Cenetom v en jarem.

Cenetu prileti huda kletev iz ust, ko je prebral pismo. Raz-

trga ga na drobne kosce, da so se kakor metuljčki razpršili po vojašnici, porine čepico na levo uho in začne razgrajati, da mu je destnik takoj prisodil dan zapora.

Sedaj bi bil lahko premišljeval svoje lahkomišljenosti. Toda ni mu bilo do tega. Vesel je bil dvakrat bolj vojaške suknje. Le včasih je vzkliknil takole: "Saj dobra je pa vendarle Tona, da me ne izda."

In ko je šel Cene pozneje na Laško, se je spomnil tudi Tone, kakor smo že povedali.

A kako je prišel Cene do denarja, ki je bil naložen na glavnicu?

Ko je prišel Cene na svet, tedaj je njegova mati vložila v hranilnico sto goldinarjev, katere ima Cene potegniti z obrestmi vred, ko izpolni štiri in dvajseto leto. Vse to je stari Črevesnik uredil in potrdil po sodišču. A pravega imena materinega ni izvedel nihče ne prej ne slej. Spoznamo pa iz tega, da je bila njegova mati iz boljše hiše.

Bodi že temu kakor koli, gotovo je pač, da je Cene izpolnil štiri in dvajseto leto kmalu potem, ko je prišel od vojakov. Tudi za te denarje ni menda nihče drugi vedel razen sodišča in Črevesnika, ki je tako težko čakal Cenetovega štiri in dvajsetega leta. Sedaj nam je tudi jasneje, zakaj so se ljudje čudili, odkod imata Črevesnika denar. V štirindvajsetih letih je glavnicu sto goldinarjev močno narastla. Jasno pa nam je tudi, zakaj je bil Cene odločil te denarje v svojem pismu Repnikovi Toni.

Repnikova Tona je imela lepo lastnost, da je dosledno molčala, kdo ji je zadel na vrat težki in sramotni jarem. Basi je imela prestati hudo potoro za svojo nepremišljenost,endar je voljno trpela in čakala tolikih časov. Celo umirala se je Cenetu, ko je ta prišel od vojakov, kolikor se mu je mogla. Kajpak je nosila v svojem srcu zeleno mladiko, ki ji je obetala, da je Cene vendarle ne bo pozabil. In pomladilo se ji je lice, ko je čula in videla, kako Cenetu raste metje in čast. V duhu si je predstavljala, kako bo stopala po Črevesnikovi prodajalnici in gostilni, kako jo bodo posli povpraševali za svet, kako bo gostom račune zapisovala, kako se bosta vozila s Cenetom v kočiji, kako bo njen Tonček hodil v mestu v solo itd.

Res pomladila se je Tona ob takih mislih, rdečica ji je zalila lica, visoko je zatiščala

smejočega se Tončka. Toda hitro ga je postavila na tla, da je milo zajčal. Pogledala je svojo obnošeno obleko, pogledala svoje razpokle roke, in debele solze so ji kapale nanje: kdo mara za beračico?

In Cene?

Bogastvo in čast omamita človeka. Dokler je Črevesnikova streha kazala gola rebra, vrata pa prostorne vrzeli, toliko časa je še tlela v Cenetu iskrica prvotne ljubezni. Ko pa je hišo pozidal in marsikaj pridobil, tedaj je ugasnila tista iskrica popolnoma; kolikokrat je mislil na Repnikovo Tono, tedaj je mislil le to, kako bi se otrsela neprijetnega jarma, ki mu je težil njegove naklepe.

Skrili se da pač težko kaj. Tudi Cenetove grehe so ljudje s časoma uganili. A ker se je navidezno dobro ponášal, so kmalu pozabili; le v zatišju je ostala ta skrivnost. A Cene je vedel, da pride vsa stvar zopet na dan, kadar bo zares iskal neveste. Kadar je torej mislil na to stvar, vselej mu je nevolja privabila izza belih zob dolgo vrsto krepkih kletvic.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik.

PUBLIC ENEMY NO. 1

"Žegnanje" je bilo v Cestnicah tisto nedeljo, o kateri je pravil berač Bogue, da so Cestneta fantje stekli. Popoldne napreže Cene svojega šarca in se odpelje v Cestnice na "semenj". Buček je točil takrat opojne pijače v Cestnicah, in Cene je bil njegov prijatelj, ker ga je zalagal z vinom. Zaradi tega "prijateljstva" ga je povabil na "bob" in Cene je rad zapregel iskrega šarca in počastil prijatelja. Ob takih prilikah Cene ni gledal na novce, in popilo se je na njegov račun dosti pijače. Pri Bučku ta dan tudi ni izostal Repnik in na Cenetovo povabilo je prišla tudi stara Repnica, prišla tudi — Tona s Tončkom. V zgornji sobi med pivci so bili prav dobre volje, in gostili so se, da je bilo veselje.

Ko pa se razvname živahen pogovor, tedaj izpregovori Cene resno besedo:

"Oče, vi ste mož, da malo takih. Bog vas živi!"

In trkajo s kozarci, da se je vino razlivalo po belem prtu. Potem nadaljuje tišje Repnik:

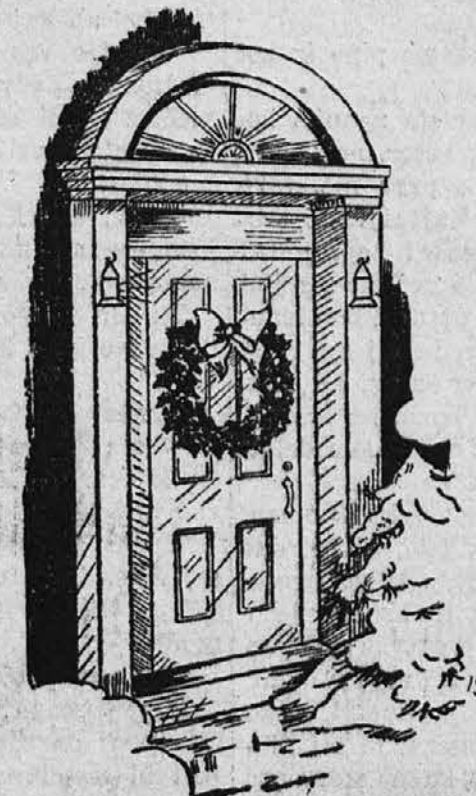
"Mož ste, oče! A denarja le imate preveč; ali ni res ta-

ko?"

"Hm, Cene! Kaj pomaga, ta!"

no bi rad omožil, ali dota, do-
če ima človek dosti otrok. To-

(Dalje prihodnjič)

Najlepše božično DARILO

ZA

OČETA, MATER,

SORODNIKA ALI PRIJATELJA

JE

Ameriška Domovina

Ne čakajte, kadar imate

čut, da se vas prijemlje starost, če težko kontrolirate vodo, če vas peče v mehurju, če imate bolečine v hrbtu. Morda imate vnete žile. Vse to so nevarna znamenja. Pojdite k zdravniku, ki ima 15 let uspešne izkušnje v bolnišnici v teh boleznih. Govorim slovensko.

DR. PAUL W. WELSH
HYDROPATHIC CLINIC

423 CITIZENS BLDG., 850 EUCLID AVE.
TELEFON Main 6016

Uradne ure: 10 do 3 razen ob sredah in po dogovoru

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$ 2.00

in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Gas Conversion Burners

A. G. A. APPROVED

FREE SURVEY

Immediate Installation

UP TO 3 YEARS TO PAY

A. J. Budnick & Co.
6631 ST. CLAIR AVE.
HE 3289

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
HE 2730. 1146 E. 61st St.

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠE
NEPOZABNE SOPROGE IN
DOBRE MATERE

Rose Zgonc

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči
dne 11. decembra 1944.

Dve leti je že poteklo,
kar srce zlato našlo je pokoj,
ki vedno je za nas skrbelo,
ves čas do zadnjega dne.

Bog odzvel drago mater,
ki svet je nam ne more dati,
Z Bogom! Vam srce ponavlja,
na Vaš grob spomini nite.

Naj Vam večni Bog poplača
za vsa Vaša dela in skrbi,
in za vse trpljenje tu na zemlji,
v nebesih naj Vam plača Bog.

Žalujoci ostali:

LOUIS, soprog;
MOLLIE, MARGARET, LUCILLE,
hčere;
RICHARD, sin.

Euclid, O. 11. dec. 1946.